

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد پزشکی تهران

دانشکده پزشکی

راهنمای تدوین و نگارش پایان نامه

ویژه دانشجویان دکترای پزشکی عمومی

کمیته پایان نامه دانشکده پزشکی

با همکاری حوزه معاونت پژوهش و فن آوری واحد پزشکی تهران

پائیز ۱۳۹۱

تذکرات مهم:

۱. دانشجو موظف است متن تایپ شده پایان نامه را بدون صحافی (به صورت سیمی شده یا با طلق و شیرازه)، با رعایت نکات این آئین نامه، یک ماه قبل از برگزاری جلسه دفاع به رویت استاد راهنما و استاد مشاور رسانده و در صورت تأیید گروه و مشخص شدن داور مربوطه، یک نسخه از آن را به داور یا داوران مشخص شده تحویل نمایند.
۲. هرگونه هماهنگی از قبیل روز، ساعت و چگونگی حضور اساتید راهنما، مشاور و داور همچنین برگزاری منظم جلسه دفاع به عهده دانشجو می باشد.
۳. دانشجو موظف است قبل از جلسه دفاع، نوع تجهیزات مورد نیاز و هماهنگی لازم را برای در اختیار گرفتن سالن برگزاری جلسه دفاع انجام دهد.
۴. توصیه می شود ارائه مطالب در زمان دفاع حداکثر ۲۰ دقیقه و کل زمان در نظر گرفته شده برای جلسه دفاع به همراه پرسش و پاسخ ۶۰ دقیقه را به خود اختصاص دهد. ضمن اینکه طولانی شدن زمان دفاع تبعات منفی در نمره فرد به دنبال خواهد داشت.
۵. دانشجویان پس از موفقیت در دفاع می بایست یک نسخه از پایان نامه خود را پس از انجام اصلاحات لازم (قبل از انجام صحافی) و پس از تأیید اساتید مربوطه به دفتر امور پژوهشی تحویل دهند تا از نظر رعایت موارد نگارشی و تدوین مورد بررسی قرار گیرد و پس از اخذ تأیید معاون پژوهش و فناوری برای تکثیر و صحافی پایان نامه اقدام نمایند.
۶. دانشجو بایستی به هنگام تحویل پایان نامه نواقص احتمالی تذکر داده شده از سوی اساتید راهنما، مشاور و هیأت داوران را رفع نموده و در این رابطه فرمهای مربوطه را به امضای آنها برساند.
۷. دانشجویان موظفند نسخه های صحافی شده مورد تأیید را به اساتید مربوطه تحویل نمایند و یک نسخه از آنرا به همراه سی دی آن (با قاب مخصوص) به دفتر امور پایان نامه ها تحویل دهند و نسخه های دیگر را به کتابخانه تحویل نمایند.
۸. لازم به ذکر است به چاپ رسانیدن و یا ارائه پذیرش حداقل یک مقاله از پایان نامه در نشریات و یا ارائه مقاله در کنگره های معتبر داخلی و خارجی موجب افزایش حداکثر دو نمره خواهد شد.

به منظور هماهنگی بیشتر در تدوین پایان نامه های واحد پزشکی تهران، رعایت نکات ذیل به هنگام تایپ پایان نامه الزامیست.

مشخصات کلی و ظاهری پایان نامه:

۱- باید تمامی مشخصات مربوط به پایان نامه تایپ شده اعم از مشخصات دانشجو، اساتید راهنما و مشاور، عنوان پایان نامه و روش کار مطابق با پروپوزال تصویب شده دانشجو باشد.

۲- بر اساس آئین نامه برای انجام هرگونه تغییر در مشخصات فوق، دانشجو باید کتباً درخواست خود را بنویسد و پس از تایید استاد راهنما در جلسه شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده مطرح و مورد تصویب قرار گیرد.

۳- مطالب باید در برنامه میکروسافت ورد (Word) و روی کاغذ سفید یک دست و مرغوب و در قطع A4 (۲۹/۵×۲۱) تایپ شود.

- قلم متن فارسی باید از نوع لوتوس یا نازنین معمولی و سایز ۱۴ انتخاب گردد و قلم متن انگلیسی باید Times New Roman سایز ۱۴ باشد.

۴. جلد پایان نامه از نوع گالینگور انتخاب شود و موارد روی جلد به شکل زرکوب چاپ شوند (نمونه طرح روی جلد در انتهای این راهنما درج شده است).

پایان نامه شامل بخشهای زیر است:

- روی جلد پایان نامه (بصورت زرکوب)
- صفحه بسم الله الرحمن الرحيم (شماره گذاری این صفحه با الف آغاز میگردد).
- صفحه عنوان پایان نامه به زبان فارسی (مشابه طرح روی جلد)، ادامه شماره گذاری صفحات مقدماتی، بر اساس حروف ابجد (الف، ب، ج، د، ه ... می باشد).
- صفحه عنوان پایان نامه به زبان انگلیسی (مشابه طرح پشت جلد)، ادامه حروف ابجد
- سپاسگزاری
- تقدیم به
- فهرست مطالب
- فهرست جدول ها (در صورت وجود)
- فهرست نمودارها (در صورت وجود)
- فهرست شکل ها (در صورت وجود)
- فهرست نقشه ها (در صورت وجود)
- چکیده، شامل مقدمه، اهداف، روش های اجرا، یافته ها و نتایج به دست آمده (حداکثر ۲۵۰ کلمه در یک صفحه).

ذکر کلیدواژه های موضوع پایان نامه در انتهای چکیده فارسی و انگلیسی الزامی است. در زیر هر چکیده ۳ الی ۵ واژه کلیدی بر اساس لیست سرعنوان های موضوعی پزشکی (MeSH) انتخاب می شود. سرعنوان

موضوعی فارسی در کتابخانه دانشگاه موجود است و اصطلاحنامه MeSH نیز برای انتخاب کلیدواژه های چکیده لاتین از طریق سایت www.pubmed.com قابل دسترسی می باشد.

(شماره گذاری صفحه چکیده با حروف عربی از عدد ۱ آغاز می گردد)

- فصول پایان نامه : (شماره گذاری ادامه حروف عربی ۲، ۳....)

- فصل اول: کلیات تحقیق(مقدمه-بیان مسأله-اهمیت و ضرورت تحقیق-اهداف-فرضیه ها و...)

- فصل دوم: مروری بر ادبیات تحقیق و پیشینه تحقیق

- فصل سوم: روش اجرای تحقیق (شامل نوع مطالعه، جامعه پژوهشی، حجم نمونه ، روش گردآوری

داده ها، ابزار گردآوری داده ها، تعیین اعتبار و اعتماد علمی ابزار تحقیق، روش تجزیه و تحلیل داده ها و ملاحظات اخلاقی)

- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها(یافته ها)

- فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

- فهرست منابع (فارسی و غیر فارسی)

- ضمائم و پیوست ها

- نمایه

- چکیده انگلیسی

- تأییدیه هیأت داوران (فرم صورتجلسه دفاع)

- پشت جلد پایان نامه (بصورت زرکوب انگلیسی)

تشریح فصول پایان نامه:

فصل اول: شامل بیان مساله/ اهداف و فرضیه های پژوهشی/ تعریف متغیر ها/ پیش فرض های پژوهش است.

بیان مساله: بیان مساله به معنای توصیف و توجیه موضوع پژوهش است. در این قسمت باید به این سوال جواب داده شود که چرا مساله پژوهش مساله ای است که باید مورد تحقیق علمی قرار گیرد. اصل کلی در بیان مساله رعایت یک روند منطقی است بطوریکه شروع آن با مشکل و ختم آن با هدف تحقیق می باشد.

در بیان مساله معلوم می شود که : بروز و شیوع مشکل چقدر است؟ چه کسانی را در بر می گیرد؟ این موضوع از چه زمانی و به چه ترتیبی در جامعه بصورت مساله در آمده و چه تحولی داشته است؟ دلایل احتمالی مشکل چیست؟ چه راه حل هایی تا کنون بکار رفته است؟ و تا چه اندازه موفق بوده است و چرا این روش انتخاب شده است؟ همچنین در این قسمت تحقیقات دیگران مرور می شود و نواقص موجود مشخص می گردد. لازم است عوارض ناشی از تداوم مشکل و فواید ناشی از اجرای تحقیق و کاربرد آن به روشنی مطرح گردد.

ضمناً منابع هر مطلبی که در این فصل ارائه می شود با توجه به نوع نگارش منابع و مأخذنویسی در متن با شماره و یا با ذکر نویسنده، تاریخ مشخص می شود (جهت آشنایی بیشتر به بخش انتهایی این راهنما رجوع شود).

اهداف: اهداف باید صریح، روشن، بدون ابهام و واقع بینانه باشد و بصورت منطقی و با افعال رفتاری بیان شود. اهداف باید با عنوان، یان مساله، فرضیه و سوالات پژوهش هماهنگ باشد.

فرضیه و سوالات: بصورت یک جمله خبری و حتی المقدور جهت دار نوشته شود و حاوی یک پیشگویی باشد و زیربنای علمی داشته باشد. در مطالعات توصیفی به جای فرضیات سوالات تحقیق ذکر می شود.

تعریف متغیرها: در تعریف نظری متغیرها باید از یک مرجع معتبر استفاده نمود و به طور دقیق و واضح و با کلمات ساده آن را تعریف کرد. در تعریف عملی متغیر بصورت واقعیاتی قابل اندازه گیری با کلمات ساده و واضح بیان شود.

پیش فرض ها: جملاتی هستند که درستی و اعتبارشان پذیرفته شده است و احتیاج به استدلال ندارند و مساله پژوهش بر اساس آن بنا نهاده شده است. بنا بر اصول پیش فرض ها، همه پدیده ها دلایل پیشین دارند، حوادث طبیعی بر حسب تصادف نیستند و احتمالاً بنا بر دلایلی هستند.

فصل دوم: شامل چارچوب پژوهش و مروری بر مطالعات است.

چارچوب پژوهش: مطالعات تحقیقی چارچوبی از دانش زمینه ای دارند که پایه های مطالعه را تشکیل می دهد. همه مطالعات روی مدل پنداشتی یا تئوری پایه گذاری نمی شود، اما هر مطالعه ای یک چارچوب دارد اگر مطالعه بر اساس مدل پنداشتی ویژه ای طراحی شده باشد به آن چهارچوب پنداشتی می گویند و اگر بر اساس تئوری خاصی برنامه ریزی شده باشد به آن چارچوب نظری می گویند.

مروری بر مطالعات: مروری بر مطالعات به معنای جستجوی منابع اطلاعاتی مختلف به منظور دستیابی به جنبه های مختلف موضوع پژوهش است که برای محقق فرصتی فراهم می سازد تا درک کند در این زمینه چه کارهایی انجام شده و چه اطلاعاتی در این زمینه وجود دارد و او باید از کجا شروع کند و یا چه کاری و چگونه کار را انجام دهد. در حقیقت مروری بر مطالعات خلاصه ای از نکات اصلی، نتیجه گیری عمومی و خلاء موجود در مطالعات و کاربرد در تحقیق می باشد. در هنگام سازمان دهی مرور مطالب، اول بحث را به مطالعاتی که حداکثر ارتباط را با مطالعه حاضر دارند اختصاص دهید.

فصل سوم: شامل نوع پژوهش / جامعه پژوهش / محیط پژوهش / نمونه پژوهش / روش نمونه گیری / حجم نمونه و روش محاسبه آن / مشخصات واحد پژوهش و معیارهای ورود و خروج مطالعه / توضیح ابزار گردآوری اطلاعات و روایی و پایایی ابزار / روش گردآوری اطلاعات / روش تجزیه و تحلیل داده ها / محدودیتهای پژوهش و ملاحظات اخلاقی است.

فصل چهارم (یافته ها): مطالب این بخش تنها بر اساس یافته های حاصل از پژوهش تنظیم می گردد و شامل اطلاعات نوشتاری، جداول و نمودارها می باشد. باید از ذکر اطلاعات یکسان در الگوهای متفاوت (متن / جداول و نمودار ...) پرهیز شود. البته ضروری است یافته ها در ابتدا با جملات ساده و روان بیان شده و برای بیان جزئیات به جداول و نمودار استناد شود. این فصل به بیان یافته ها اختصاص دارد نه تفسیر

آنها لذا صرفا نتایج به ترتیب منطقی و متناسب با اهداف و فرضیاتی که بیشتر در پروپوزال طراحی شده بود بیان گردد و از تناقض گویی پرهیز شود.

فصل پنجم: این فصل شامل قسمت های بحث / نتیجه گیری / پیشنهادها است.

بحث: پاراگراف اول بحث پاسخ به سؤال پژوهش است سپس نتایج با یافته های دیگر محققین مقایسه می گردد و دلایل تفاوت ذکر می شود. در این فصل باید به یافته های مهم و شاخص پایان نامه با دلایل منطقی و علمی اشاره شود و تنها نتایجی مورد بحث قرار گیرد که در فصل یافته ها به آن اشاره شده است. نتیجه گیری: در آخر بحث آورده می شود. در این قسمت نتایج اختصاصی و مهم به صورت دسته بندی ارائه می گردد، طوری که خواننده پایان نامه با خواندن آن بتواند یافته های مهم پایان نامه را به دست آورد. پیشنهادات: در این بخش از پایان نامه به مسائل بی جواب در رابطه با تحقیق انجام شده اشاره می شود و پیشنهاداتی برای تحقیقات بعدی به استناد نتایج بدست آمده در این تحقیق ارائه می شود. در حقیقت در این بخش زمینه های تحقیقاتی جدید پیش روی محققان گذاشته می شود. منابع و مآخذ:

برای ارجاع خواننده به منابعی که در پایان نامه خود به آن استناد می کنید می توانید به دوشکل عمل کنید:

۱. نام نویسنده ای را که به مطلب او استناد می کنید، ضمن متن بیاورید و جلوی نام، سال انتشار مقاله یا کتاب و شماره صفحه را در پرانتز ذکر کنید. مثال (دیانی، ۲۱، ۱۳۸۰)
- ۲- می توان منابع و مآخذ را در انتهای پایان نامه مشخص کرده و در متن از عدد استفاده نموده و شماره صفحه را اشاره کرد. برای مثال از منبع شماره ۷ انتهای پایان نامه استفاده شده و صفحه ۳۴ آن مورد استفاده قرار گرفته است (۷:۳۴)

منابع مورد استفاده را می توان در پایان هر فصل و یا در آخر پایان نامه آورد. فهرست منابع به ترتیب حروف الفبای فارسی به این ترتیب تنظیم میشود:

۱. شماره و ردیف
 ۲. نام خانوادگی نویسنده
 ۳. نام نویسنده
 ۴. سال انتشار
 ۵. عنوان کتاب، مقاله، گزارش یا پایان نامه تحصیلی همراه با ذکر عنوان پایان نامه دوره کارشناسی ارشد یا رساله دکترا
 ۶. نام مترجم (در صورتی که کتاب یا مقاله اثر ترجمه شده باشد)
 ۷. محل نشر
 ۸. نام ناشر، مجله، سمینار یا موسسه علمی که مقاله در آن چاپ شده و یا نام دانشگاهی که پایان نامه در آنجا ارائه گردیده است.
 ۹. شماره مجله یا شماره جلد کتاب
- توجه شود که مطالب فوق با علامت ویرگول از یکدیگر جدا شوند.

- در زمینه منابع غیرفارسی، ضمن رعایت مرجع برحسب الفبای مربوط، دقت شود اگر مجله ای مورد استفاده قرار گرفته باشد، در صورتی که نام مخفف شناخته شده ای برای آن وجود دارد، مورد استفاده قرار گیرد در غیر این صورت نام کامل مجله قید شود. همچنین سعی شود در هر رشته تحصیلی، روش ارجاع دادن غیرفارسی متداول و استاندارد آن رشته تا حد امکان رعایت شود.

- در زمینه کتاب ها یا مقالاتی که به یک نویسنده تعلق دارند، رعایت ترتیب زمانی انتشار آنها ضمن ارجاع دادن ضرورت دارد.

مثال:

کتاب: نام خانوادگی، نام، سال نشر، عنوان کتاب، مترجم، محل انتشار: ناشر، جلد.

۱- رویایی، پرویز، ۱۳۸۲، سیری در ادبیات معاصر، تهران: نشر آوا.

مجله: نام خانوادگی، نام، عنوان مقاله، عنوان نشریه، سال، دوره، شماره، صفحه.

۲- ترکشوند، مستانه، آسیب شناسی شعر، کارنامه ۲، (۱۳۸۰)، ش. ۴: ۱۲۳

(تشریح کامل روشهای نگارش منبع و مأخذ نویسی در انتهای این راهنما قید شده است).

چکیده انگلیسی:

در آخر پایان نامه، چکیده به زبان انگلیسی آورده شود (حداکثر ۲۵۰ کلمه، در یک صفحه) تا راهنمایی برای غیرفارسی زبانان باشد. (به همراه کلید واژه ها به زبان انگلیسی)

فرمت ظاهری پایان نامه:

(شرح روی جلد پایان نامه)

۱. آرم دانشگاه آزاد اسلامی (ترجیحاً در ابعاد ۲ سانتی متر در ۲.۵ سانتی متر) در وسط و بالای صفحه قرار گیرد.

۲. عبارت «دانشگاه آزاد اسلامی»

۳. نام واحد دانشگاهی

۴. نام دانشکده و نام گروه آموزشی

۵. عبارت «پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه ای در رشته.....»

۶. کلمه «گرایش» (نام گرایش تحصیلی)

۷. کلمه «عنوان»

۸. عنوان پایان نامه

۹. عبارت «استاد راهنما»

۱۰. نام استاد راهنما

۱۱. عبارت «استاد یا استادان مشاور»

۱۲. نام استاد یا استادان مشاور

۱۳. کلمه «نگارش»

۱۴. نام نگارنده

۱۵. سال تحصیلی (تاریخ دفاع پایان نامه بر حسب فصل مربوطه نوشته شود) و شماره ۴_رقمی پایان نامه

۱۶. جلد..... (در صورتی که پایان نامه بیش از یک جلد باشد)

۱۷. در لبه کناری جلد پایان نامه (عطف)، به صورت زرکوب قسمتی از عنوان پایان نامه و نام نگارنده و شماره آن به فارسی آورده شود.

اطلاعات جانبی در نگارش متن:

الف- فاصله حاشیه ها و بین خطوط

- فاصله متن پایان نامه از لبه سمت راست ۳۰ میلی متر، از لبه سمت چپ ۲۰ میلی متر و از لبه های بالا و پایین ۳۰ میلی متر در نظر گرفته شود. (فاصله شماره صفحه تا پایین صفحه ۲۰ میلی متر باشد و شماره سرصفحه تا بالای صفحه ۲۰ میلی متر باشد).

- صفحات متن بایستی بدون حاشیه (border) تایپ شوند.

- ترجیحاً متون هر فصل دارای سرصفحه مجزا باشد.

- فاصله بین خطوط پایان نامه از هم به صورت تک (single) در نظر گرفته شود.

ب- شماره گذاری

۱. شماره گذاری صفحات: شماره گذاری صفحات باید در وسط و پایین صفحه انجام گیرد.

معمولاً صفحه جدا کننده فصول شماره نمی خورد ولی جزء صفحات به شمار می آید و در شماره بندی صفحات محسوب می شود.

۲. شماره گذاری معادلات:

معادلات باید از اول پایان نامه شماره گذاری شوند. شماره معادله باید در امتداد خط حاوی معادله، با رها کردن دو فاصله از حاشیه سمت راست و در پرانتز قید شود.

۳. شماره گذاری موضوع ها:

موضوع های اصلی پایان نامه معمولاً چند فصل است. هر فصل نیز ممکن است به چند بخش تقسیم گردد. صفحه اول هر فصل باید از خط پنجم شروع شود. هر یک از بخشهای هر فصل ممکن است با دو یا چند شماره که با خط تیره از یکدیگر جدا شده اند مشخص می گردد. عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ شماره ترتیب بخش مورد نظر است. در صورتی که هر بخش دارای زیربخش باشد، شماره هر زیر بخش در سمت چپ شماره مذکور قرار می گیرد. مثلاً ۲-۳-۴ یعنی زیر بخش چهارم از بخش سوم فصل دوم.

۴. شماره گذاری شکل ها، جدول ها، نمودارها و نقشه ها:

شماره گذاری شکل ها، جدول ها، نمودارها و نقشه ها مانند روال قبلی است. مثلاً دهمین شکل در فصل سوم به صورت (شکل ۳-۱۰) نوشته می شود.

۶. شماره گذاری روابط و فرمول ها:

هر رابطه در متن پایان نامه با دو شماره که با خط فاصله از یکدیگر جدا می شوند مشخص می گردد. عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ، شماره رابطه مورد نظر است. مثلاً هشتمین رابطه در فصل ششم به صورت (۶-۸) نوشته می شود

ث- پیوست ها:

برای پیوست ها و ضمایمی مانند: جدول ها، نمودارها، شکل ها و نقشه ها (در صورتی که تعداد آنها زیاد باشد) باید فهرست تهیه شود.

سایر موارد:

عناوین نمودارها و جداول باید واضح و دارای مقیاس باشند. عناوینها به جز جداول که در بالای جدول ذکر می شود، مابقی شامل نمودار، عکس و..... در پایین ذکر می شود.

- عناوین جدول ها، شکل ها، نمودارها و..... با قلم نازک ۱۱ نوشته شوند.

- حروف معادلات Times 12 می باشد و همچنین اندیس و توان آنها با قلم نازک ۹ نوشته شود.

- علائم ریاضی و یونانی با Math 11 نوشته شود

طرح انگلیسی پشت جلد:

برای صفحه پشت جلد عبارت های: **Thesis Advisor**، **Advisor**، برای عنوان استاد راهنما و عبارت **Consulting Advisor** برای عبارت استاد یا استادان مشاور پیشنهاد می شود.

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد پزشکی تهران
دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ دکترای پزشکی عمومی

موضوع:

...

استاد راهنما:

...

استاد مشاور:

...

نگارش:

Islamic Azad University

Tehran Medical Branch

...
...

Subject:

The effect of

Supervised by:

Consulting advisor:

Written by:

Spring 2010

N0.

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

چکیده

فصل اول: کلیات تحقیق

..... ۱-۱-۱ مقدمه

..... ۱-۲-۱ بیان مسأله

..... ۱-۲-۱

..... ۲-۲-۱

فصل دوم: مروری بر ادبیات تحقیق و پیشینه تحقیق

..... ۱-۲-۱

..... ۱-۱-۲

..... ۲-۱-۲

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

..... ۱-۳-۱

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

..... ۱-۴-۱

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

..... ۱-۵-۱

..... منابع و مأخذ

..... فهرست منابع فارسی

..... فهرست منابع انگلیسی

پیوست ها

چکیده انگلیسی

فهرست جداول

شماره صفحه

عنوان

..... ۱-۱-۱ جدول

فهرست نمودارها

شماره صفحه

عنوان

..... ۱-۱-۱ نمودار

..... ۱-۲-۱ نمودار

جهت آشنائی بیشتر، روشهای نگارش منابع و مأخذ به تفصیل ذکر می گردد:

منابع و مأخذ (مرجع نگاری): برای نگارش فهرست منابع در متون علمی انگلیسی پزشکی از روش ونکوور (Vancouver/19789) استفاده می شود. این روش مورد استفاده در پایان نامه ها و مقالات بسیاری از دانشگاههای علوم پزشکی کشور است.

فهرست نویسی به روش ونکوور: در این روش منابع مورد استفاده به ترتیب استفاده از آنها در متن و با اعداد در داخل پرانتز (برای هر مرجع یک عدد اختصاص می یابد) در انتهای متن به کار می رزد.

نکات کاربردی در فهرست نویسی منابع لاتین:

- این اعداد بعد از نقطه و کاما در آخر هر جمله و قبل از دو نقطه (:) و سمی کولن (;) قرار می گیرند.
- چنانچه منبعی به دفعات در یک متن مورد استفاده قرار گیرد، همان شماره استناد اول دوباره ذکر می شود و تغییری در شماره استناد آن داده نمی شود.
- وقتی در یک محل در متن به منابع متعددی استناد می شود، از خط فاصله (-) برای توالی اولین عدد و آخرین عدد و از ویرگول (,) برای جداسازی شماره متعدد استفاده می شود. مثال (۹-۳،۵،۷).
- در این شیوه منابع و مأخذ به همان نظم و ترتیب (توالی) موجود در متن تنظیم می شوند نه بر حسب حروف الفبا.
- تا ۶ نویسنده نامشان آورده می شود و در صورتیکه تعداد نویسندگان بیشتر باشد کلمه همکاران (etal) آورده می شود. مابین نام نویسندگان از ویرگول و یک فاصله استفاده می شود.
- از بکارگیری خلاصه مقالات به عنوان منابع پرهیز شود. مقالاتی که جهت چاپ پذیرش شده ولی هنوز به چاپ نرسیده باید به عنوان در دست چاپ (In Press) یا در دست انتشار (forthcoming) مشخص شوند.
- برای استناد به مقاله لاتین، عناصر مورد استفاده به صورت ذیل می باشد:
نام خانوادگی نویسنده (یک فاصله) حرف اول نام کوچک و نام میانی (بدون فاصله و نقطه گذاری)

نقطه) عنوان مقاله (نقطه) عنوان مجله (اختصار استاندارد نام مجله) (یک فاصله) سال انتشار (سمی کولن) جلد) پرانتز) داخل پرانتز شماره (دو نقطه) شماره صفحه.

• برای استناد به کتاب لاتین عناصر مورد استفاده به صورت ذیل می باشد:

نام خانوادگی نویسنده (یک فاصله) حرف اول نام کوچک و نام میانی (بدون فاصله و نقطه گذاری) (نقطه) عنوان کتاب (نقطه) شماره ویرایش (نقطه) محل نشر (دو نقطه) ناشر (سمی کولن) سال نشر (نقطه)

نمونه هایی از شیوه نگارش فهرست نویسی بر اساس سبک ونکوور:

مقالات مجلات

۱- مقاله استاندارد مجله

(فهرست ۶ نویسنده و کلمه همکاران (et al) در صورتی که تعداد نویسندگان بیشتر باشد)

در حال حاضر تا ۲۵ نویسنده را فهرست می کند در صورتی که تعداد نویسندگان بیش NLM (یادداشت: et نام ۲۴ نویسنده اول و آخرین نویسنده را لیست کرده و سپس کلمه همکاران (NML از ۲۵ نفر باشد، (را می آورد). al.

Vega KJ, Pina I, Krevsky B. Heart transplantation is associated with an increased risk for pancreatobiliary disease. Ann Intern Med ۱۹۹۶ Jun1;124 (11): 980-3.

بعنوان یک گزینه اگر نشریه ای از روش شماره گذاری مداوم در طول یک دوره استفاده می کند می توان ماه و شماره نشریه را حذف کرد

از این گزینه استفاده NML (یادداشت: برای انجام، این گزینه در مثال های اصول مشترک استفاده می شود می کند).

Vega KJ, Pina I, Krevsky B. Heart transplantation is associated with an increased risk for pancreatobiliary disease. Ann Intern Med ۳-۹۸۰ :۱۲۴;۱۹۹۶

بیش از ۶ نویسنده:

Parkin DM, Clayton D, Black RJ, Masuyer E, Friedl HP ,Ivanov E, et al. Childhood leukaemia in Europe after Chernobyl: 5 year follow-up. Br J Cancer 1996;73:1006-12.

The Cardiac Society of Australia and New Zealand. Clinical exercise stress testing. Safety and performance guidelines. Med J Aust. ۱۹۹۶; ۱۶۴: ۲۸۲-۴

۳- مقاله بدون نام نویسنده

Cancer in South Africa [editorial]. S Afr Med J. ۱۹۹۴; ۸۴:۱۵

۴- مقاله به زبان غیر انگلیسی

(یادداشت: عنوان را به انگلیسی ترجمه نموده آنرا در یک پراکنش به همراه علامت اختصاری زبان ترجمه شده ضمیمه می کند).

Ryder TE, Haukeland EA, Solhaug JH. Bilateral infrapatellar seneruptur hostidigere frisk Kvinne. Tidsskr Nor Laegeforen. ۱۹۹۶; ۱۱۶:۴۱-۲

۵- شماره جلد همراه با پیوست

Shen HM, Zhang QF. Risk assessment of nickel carcinogenicity and occupational lung cancer. Environ Health Perspect 1994;102 Suppel 1:275-82.

۶- شماره انتشار همراه با پیوست

Payne DK, Sullivan MD, Massie MJ. Women's psychological reactions to breast cancer. Semin Oncol 1996;23(1 Suppl 2):89-97.

۷- شماره جلد همراه با بخش

Ozben T, Nacitarhan S, Tuncer N. Plasma and urine sialic acid in non-insulin dependent diabetes mellitus. Ann Clin Biochem 1995;32(Pt.۶-۳۰۳:(۳

۸- شماره انتشار همراه با بخش

Poole GH, Mills SM. One hundred consecutive cases of flap lacerations of the leg in ageing patients. N Z Med J 1994;107(986 Pt.۸-۳۷۷:(۱

۹- شماره انتشار بدون شماره جلد

Turan I, Wredmark T, Fellandar-Tsai L. Arthroscopic ankle arthrodesis in

rheumatoid arthritis. Clin Orthop 1995;(320):110-4.

۱۰- بدون شماره انتشار با جلد

Browell DA, Lennard TW. Immunologic status of the cancer patient and the effects of blood transfusion on antitumor responses. Curr Opin Gen Surg 1993:325-33.

۱۱- صفحه بندی با اعداد رومی

Fisher GA, Sikic BI. Drug resistance in clinical oncology and hematology .

Introduction. Hematol Oncol Clin North Am 1995 Apr;9(2):xi-xii.

۱۲- نوع مقاله که بسته به ضرورت چاپ می شود

Enzensberger W, Fischer PA. Metronome in Parkinson's disease [letter]. Lancet 1996;347:1337. Clement J, De Bock R. Hematological complications of hantavirus nephropathy (HVN) [abstract]. Kidney Int. ۴۲:۱۲۸۵;۱۹۹۲

۱۳- مقاله حاوی رد یک مطلب

Garey CE, Schearzman AL, Rise ML, Seyfried TN .Ceruloplasmin gene defect associated with epilepsy in EL mice [retraction of Garey CE, Schwarzman AL, Rise ML, Seyfried TN. In: Nat Genet 1994;6:426-31]. Nat Genet 1995;11:104.

۱۴- مقاله رد شده

Liou GI, Wang M, Matragoon S. Precocious IRBP gene expression during mouse development [retracted in Invest Ophthalmol Vis Sci .[۳۵:۳۱۲۷;۱۹۹۴ Invest Ophthalmol Vis Sci 1994;35:1083-8 .

۱۵- مقاله منتشر شده حاوی غلط چاپی

Hamlin JA, Kahn AM. Herniography in symptomatic patients following inguinal hernia repair [published erratum appears in West J Med .[۱۶۲:۲۷۸;۱۹۹۵ West J Med 1995;162:28-31 .

کتابها و سایر رساله ها

(یادداشت: در شیوه سابق ونکوور به غلط از ویرگول به جای نقطه ویرگول(؛) بین سال و شماره انتشار استفاده می شد).

۱۶- نویسنده (گان) شخصی

Ringsven MK, Bond D. Gerontology and leadership skills for nurses. 2nd ed. Albany (NY): Delmar Publishers; 1996.

۱۷- ویرایشگر (ان)، گردآورنده(گان) به عنوان مؤلف

Norman IJ, Redfern SJ, editors. Mental health care for elderly people. New York: Churchill Livingstone; 1996.

۱۸- سازمان به عنوان نویسنده یا ناشر

Institute of Medicine (US). Looking at the future of the Medicaid program.

Washington: The Institute; 1992.

۱۹- فصلی از یک کتاب

(یادداشت: در شیوه سابق ونکوور یک نقطه به جای حرف P قبل از شماره صفحه قرار می گرفت).

Phillips SJ, Whisnant JP. Hypertension and stroke. In :Laragh JH, Brenner BM, editors. Hypertension: pathophysiology, diagnosis, and management. 2nd ed. New York: Raven press; 1995.p.465-78.

۲۰- گزارش کنفرانس ها

Kimura J, shibasaki H, editors. Recent advances in clinical neurophysiology.

Proceedings of the 10 th International Congress of EMG and Clinical

Neurophysiology; 1995 Oct 15-19; Kyoto, Japan. Amsterdam: Elsevier; 1996.

۲۱- مقاله کنفرانس

Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet p, Piemme TE, Rienhoff O, editors.

MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on medical

Informatics;1992 Sep 6-10; Genève, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992. p. 1561-5.

۲۲- گزارش علمی یا فنی

منتشر شده توسط مؤسسه سرمایه گذار یا حمایت کننده:

Smith P, Golladay K. Payment for durable medical equipment billed during skilled nursing facility stays. Final report. Dallas (TX):m Dept. of health and Human Services (US), Office of Evaluation and Inspections; 1994 Oct. Report No:HHSIGOE169200860.

منتشر شده توسط مؤسسه اجرا کننده:

Field MJ, Tranquada RE, Feasley JC, editors. Health services research: work force and educational issues. Washington: National Academy Press;1995. Contract No: AHCPR28292008. Sponsored by the Agency for Health Care Policy and Research.

۲۳- پایان نامه

Kaplan SJ. Post-hospital home health care: the elderly's access and utilization [dissertation]. St. Louis (MO): Washington Univ; 1995.

۲۴- اختراع ثبت شده

Larsen CE, Trip R, Johnson CR, inventors; Novoste Corporation, assignee. Methods for procedures related to the electrophysiology of the heart. US patent 5,529,067. 1995 Jun 25.

سایر موارد منتشر شده

۲۵- مقاله روزنامه

Lee G. Hospitalizations tied to ozone pollution: study estimates 50,000 admissions annually. The Washington Post 1996 Jun 21; Sep. A:3 (col.5).

۲۶- مواد دیداری شنیداری

HIV+/AIDS: the facts and the future [videocassette]. St. Louis (MO): Mosby-Year Book; 1995.

۲۷- مواد حقوقی

Preventive Health Amendments of 1993, pub. L. No ۱۰۷, ۱۰۳-۱۸۳ Stat. 2226 (Dec. 14, 1993.)

لایحه تصویب نشده:

Medical Records Confidentiality Act of 1995, S. 1360 ۱۰۴, th Cong., 1st Sess. (1995).

شماره مقررات فدرال:

Informed Consent, 42 C.f.R. Sect. 441. 257 (1995).

بازپرسی:

Increased Drug Abuse: the Impact on the Nation's Emergency Rooms: Hearings Before the Subcomm. On Human Resources and Intergovernmental Relations of the House Comm. On Government Operations, 103rd Cong., 1st Sess. (May 26, 1993).

۲۸- نقشه

North Carolina. Tuberculosis rates per 100,000 population, 1990 [demographic map]. Raleigh: North Carolina Dept. of Environment, Health, and Natural Resources, Div of Epidemiology:1991.

۲۹- انجیل (کتاب آسمانی)

The Holy Bible. King James version. Grand Rapids (MI): Zondervan Publishing House: 1995. Ruth 3:1-18 .

۳۰- واژه نامه و کتابهای مرجع مشابه

Stedman's medical dictionary. 26 th ed. Baltimore :Williams & Wilkins; 1995 .

Apraxia; p. 119-20.

۳۱- مواد کلاسیک (هنری)

The Winter's Tale: act 5, scene 1, lines 13-16. The complete works of William

Shakwspeare. London: Rex; 1973.

مواد منتشر نشده

۳۲- زیر چاپ

(یادداشت: NLM واژه در دست انتشار (Forthcoming) را به این دلیل که همه ی موارد پرینت نمی گردد ترجیح می دهد).

Leshner AI. Molecular mechanisms of cocaine addiction. N Engl J Med. In press 1996.

مواد الکترونیکی (Electronic Material)

۳۳- مقاله نشریه در قالب الکترونیکی

Morse SS. Factors in the emergence of infectious diseases. Emerg Infect Dis [serial online] 1995 Jan-Mar [cited 1996 Jun 5 ۲۴]:(۱)۱ ;[screens]. Available from: URL: <http://WWW.cdc.gov/ncidod/EID/eid.htm>

۳۴- رساله در قالب الکترونیکی

CDI, clinical dermatology illustrated [monograph on CD-ROM]. Reeves JRT, Maibach H. CMEA Multimedia Group, producers. 2 nd ed .Version 2.0.San Diego: CMEA; 1995.

۳۵- پرونده رایانه ای

Hemodynamics III: the ups and downs of hemodynamics] computer program]. Version 2.2. Orlando (FL): Computerized Educational Systems.۱۹۹۳ ;

منابع فارسی:

◀ توجه شود که در فهرست منابع فارسی، نخست نام خانوادگی نویسنده و سپس نام کوچک ذکر شود.

◀ به علائم و نقطه گذاریها نیز توجه شود.

◀ شماره صفحات مورد استفاده در منابع فارسی در انتهای مشخصات هر منبع پس از سال نشر و به دنبال

حرف ص. ذکر شود.

سازمان به منزله مؤلف:

شرکت سهامی داروپخش. دارونامه. تهران: ۱۳۶۴.

کتاب چند جلدی با عنوانی عام و عنوانهای خاص هر جلد:

هاریسون، تنسلی راندولف. اصول طب داخلی. ج ۳: بیماریهای دستگاه گوارش. ترجمه محمد ناظم. تهران: چهر، ۱۳۶۵. ص. ۷۸-۸۵

• مترجم خاص هر جلد در مکان خود ذکر می شود.

کتابهای چند جلدی با عنوانی عام:

اسنل، ریچارد. آناتومی بالینی. مترجمین سهیل سعادت، تورج راسخی راد. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، معاونت پژوهشی، ۱۳۷۴. ج ۱. ص. ۹۴-۹۸

ویرایشهای یک اثر:

آل محمد، محمد مهدی. میکروب شناسی عملی. ویرایش ۲. تهران: نشر دانشگاهی، ۱۳۶۵. ص. ۸۸

فصلی یا بخشی از یک کتاب که هر یک دارای نویسنده است:

فرهنگ، مهرداد. "بیماریهای آلرژیک کودکان" در: مسایل روزمره طب اطفال. گردآورنده محمد توکلی. تهران: دانشجو، ۱۳۶۴. ص. ۱۲۵-۱۴۰

مقاله:

حاجی ترخانی، امیر حسن. "جامعه پزشکی و استفاده از اطلاعات علمی". مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران، سال اول، ش ۲ (تابستان ۱۳۷۳): ۷۲-۷۶

پایان نامه ها:

گلعلی پور، محمد جعفر. "سیر تکاملی و غیر طبیعی مشتقات قوس اول برونشیا در جنین". پایان نامه دکتری تخصصی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۱۳۷۴. ص. ۴۱-۴۳

با یک نویسنده:

حسینی، ابوالقاسم. اصول بهداشت روانی. مشهد: دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۱۳۷۱. ص ۲۵-۳۸

فرید حسینی، رضا. پاتوفیزیولوژی بیماریهای رماتیسمی و خود ایمنی. مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۶۵. ص ۶۵-۸۳

یا دو نویسنده:

معنوی، عزالدین؛ فدایی، فرید. خواب و رویا از دیدگاه پزشکی. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۷. ص ۲۳-۳۳
بیش از سه نویسنده:

فهودی، ابوالحسن و دیگران. بیماریهای نقص ایمنی، تشخیص و درمان. تهران: علمی، ۱۳۶۵. ص ۴۲-۵۱
بدون نویسنده:

اطلس تشریح بدن انسان. تهران: شرکت جغرافیایی و کارتوگرافی ایران، ۱۳۶۵. ص ۸۳

شیر مادر و تغذیه شیرخوار. تهیه شده توسط اساتید دانشگاههای علوم پزشکی و معاونت امور بهداشتی،
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۶۵. ص ۲۷

ترجمه یک اثر

مور، کیت ال. تکامل جنینی انسان. مترجمین علیرضا فاضل، هاله حبیبی، مهنوش فروغی. مشهد: کتابستان
۱۳۷۱. ص ۶۵-۷۱

کولینز، ر. دوگلاس. اختلالات آب و الکترولیتها. ترجمه احمد فرزاد، فاطمه حقیقت. مشهد: آستان قدس
رضوی، ۱۳۶۵. ص ۴۳-۵۴

ویراستار و گردآورنده به جای نویسنده:

فرمان آرا، ایرج. گردآورنده. پیشرفتهای جدید در مهندسی بهداشت. تبریز: دانش و زندگی، ۱۳۶۶. ص ۱۲۵

- بهتر است در پایان نامه ابتدا منابع فارسی و سپس منابع انگلیسی نوشته شوند.
- برای نوبت چاپ کتاب از اختصارات زیر استفاده شود:

(2nd edi/ 3rd edi / 4th edi/ 5th edi/)